

Myoki Zen

December 2020

De bodhisattva geloften - it is longing stupid

*I wish I knew how it would feel to be free.
I wish I could break all the chains holding me.
I wish I could say all the things that I should say.
Say 'em loud, say 'em clear, for the whole round world to hear.
I wish I could share all the love that's in my heart.
Remove all the bars that keep us apart.
I wish you could know what it means to be me.
Then you'd see and agree that every man should be free.
I wish I could give all I'm longing to give.
I wish I could live like I'm longing to live.
I wish I could do all the things I can do.
And though I'm way over due, I'd be starting a new.
Well I wish I could be like a bird in the sky.
How sweet it would be if I found I could fly.
Oh, I'd soar to the sun and look down at the see.
Then I'd sing 'cause I know, yea.
Then I'd sing 'cause I know, yea.
Then I'd sing 'cause I know.
I'd know how it feels, oh I know how it feels to be free.
Yea yea! Oh, I know how it feels.
Yes I know, oh, I know. How it feels.
How it feels to be free.
(Nina Simone - I wish I knew (how it would feel to be free))*

Mijn leven is beoefening. Alles in mijn leven is beoefening. Wat je ook van de huidige situatie vindt, hoezeer je ook getrokken wordt naar het maken van onderscheid, aanvaard de situatie totaal. Beoefening is mijn leven. Zazen is mijn leven. Zazen, rituelen en geloften brengen mij steeds opnieuw in contact met het ene. Dat overigens nooit verdwijnt, maar dat uit het zicht raakt door mijn alomtegenwoordige verwarde, onderscheid makende geest die gericht is op het andere. Steeds opnieuw verleg ik de aandacht van het andere naar het ene totdat ik me realiseer dat het andere en het ene in elk ogenblik, in elke handeling vervat zijn.

Totdat ik me dit realiseer, maar ook nadat ik me dit gerealiseerd heb, zijn geloften een manier om de verbinding met het ene te leggen. En daarna het besef te koesteren dat het ene in mij zit. Het zit in alles wat bestaat. Zo ben ik een boeddha en een bodhisattva, een verlicht wezen. Ook terwijl ik verward ben, is er ook bodhi.

Wat zou je nu moeten aanvangen met de veronderstelling dat je een bodhisattva bent? Of, wat moet je aanvangen met de bodhisattva geloften? Wat heb je eraan?

En toen hoorde ik Nina Simone dit lied zingen. Over een groot verlangen een bevrijd bestaan te leiden. Om het leven te kunnen leiden waar je naar verlangt. Om te kunnen zeggen wat je zeggen wilt. Om alle liefde die je in je hebt te kunnen uiten en te delen. Om alle ketenen te verbreken. Van oorsprong is dit deels een zogenaamde *spiritual*, een spiritueel lied. Het is in de jaren 60 in een liedjesformat terechtgekomen. Nina Simone

leidde een gebroken leven, met een permanent verlangen naar bevrijding. Als meisje wilde ze concertpianiste worden, maar na jarenlang les gehad te hebben, werd ze omwille van haar huidskleur niet toegelaten. Dit lied is dus ook uitgegroeid tot een hartenkreet van de burgerrechtenbeweging. Nina groeide op in een gesegregerde samenleving. In de liefde vond ze geen geluk, maar eerder het tegenovergestelde: de afwezigheid van liefde. Haar dochter vertelt in de documentaire over haar moeder (Netflix) over het gebrek aan liefde en aandacht. Haar moeder trad op, hield van het zwervende bestaan. Later ontdekte haar dochter dat haar moeder leed aan manische depressiviteit.

En dan dit lied. Met een enorme overgave en kracht zingt ze over het verlangen vrij te zijn. En over het verlangen om vanuit de bevrijding van betekenis te zijn voor de wereld. En dat deed mij aan onze weg denken. Het gevaar van termen als bodhisattva is dat we ze gaan duiden, dat we ze praktisch, nuttig en doelmatig maken. Bodhisattva gaat allereerst over verlangen. Verlangen dichtbij de realiteit te leven, je eigen leven nabij te zijn, anderen nabij te zijn en je eigen bevrijding uit te kunnen strekken naar alles wat bestaat. Nog steeds in verwarring zijn, en toch leven vanuit de gelofte te bevrijden. Verwarring is geen hindernis voor een bevrijd bestaan, maar een deur (een poortloze poort).

Gelofte betekent dat je er alles aan zult doen. En terwijl je faalt je gelofte gestand te doen, is er alleen een groot verlangen verder te gaan. Bodhisattva's beginnen altijd opnieuw, monter en zonder moedeloos te zijn. Misschien herken je in de tekst van het lied van Nina Simone de wanhoop voordat je het verlangen bezingt een bevrijd bestaan te leiden. Wanhoop om het lijden in de wereld, wanhoop om de noodzaak steeds afscheid te moeten nemen van alles waar je van houdt, wanhoop om je verwarring dat lijden toevoegt aan de wereld. Hoe moet dit nou toch verder?

En daarom worden de bodhisattva geloften gereciteerd. Door de vier geloften te reciteren worden we een bodhisattva. In de oorsprong van het woord reciteren zit de betekenis oproepen: re-citare of opnieuw aanheffen, oproepen.

En precies dit doe je met de bodhisattva geloften: je roept de bodhisattva in jezelf op. De bodhisattva die verlangt naar het bevrijden van alles dat bestaat, naar het verwijderen van alle lijden, naar het doorzien van alle dingen (en dus het kennen van sunyata) en naar het gaan van de weg, met andere woorden, verlangen naar het gaan van mijn leven. De bodhisattva geloften laden het verlangen steeds op (oplaadbare batterijen!!).

Verlangen is alles. Laat Nina Simone ons weten. En laten de bodhisattva geloften ons weten. Monter verder!

Martin Myoki Pol